

När slutet är början

Språkliga drag, uppbyggnad och berättarperspektiv i skönlitteratur. Parallellhandling, tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar, inre och yttre dialoger - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Att eleverna funderar på vilken effekt en omvänd kronologi kan få i en berättelse, samt att de får träna på att använda omvänd kronologi.

Läraren reflekterar

Hur var det nu, det där med kronologi? Jag ställde frågan till mina elever i samband med att vi hade läst en novell. Vi hade tidigare diskuterat begreppet kronologi och genom litteraturen försökt exemplifiera rak kronologi, bruten kronologi och parallellhandling. Elevernas svar vittnade om att de hade koll på läget. Det var helt enkelt dags att gå vidare och utmana eleverna.

Metod

Vi tittar på [La mort du Père Noël](#), en film om jultomten med omvänd kronologi. Efter filmen introduceras begreppet omvänd kronologi, där början är slutet och slutet början. Till filmen hör även en del frågor som eleverna kan diskutera. Men även:

- Hur många scener består filmen av?
- Hur avslutas scenerna? Varför har filmmakaren valt att göra så?
- Hur ser den "verkliga" historien ut i kronologisk ordning?

Därefter lyssnar vi på Coldplay och tittar på videon till The Scientist. Eleverna funderar på om videon är uppbyggd kring omvänd kronologi.

Bifogad video: <https://www.youtube.com/embed/RB-RcX5DS5A>

Uppgift

Därefter skriver eleverna parvis egna berättelser med omvänd kronologi. Det finns en uppgift till filmen La mort de Père Noël. Uppgiften går ut på att eleverna drar ur ett namn, en plats och en tidpunkt. Detta är början på filmen men samtidigt slutet på historien. Hängde du med? Lite klurigt är det!

Det är svårt, men underlättar om eleverna först funderar ut historien i rätt kronologi. Därefter kan de fundera på hur berättelsen ska byggas upp i omvänd kronologi. Vad krävs av varje scen för att binda ihop berättelsens olika delar så att läsaren förstår hur delarna hänger ihop?

Lgr 11 Förmåga

Formulera sig och kommunicera i tal och skrift, läsa och analysera /.../ andra texter för olika syften.

Centralt innehåll

Språkliga drag, uppbyggnad och berättarperspektiv i skönlitteratur för ungdomar och vuxna. Parallellhandling, tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar, inre och yttre dialoger.

Kunskapskrav

Genom att göra **välutvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll med **god** koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven **mycket god** läsförståelse.

Eleven kan skriva olika slags texter med **god** språklig variation, **välutvecklad** textbindning samt **väl** fungerande anpassning till texttyp, språkliga normer och struktur. De berättande texter eleven skriver innehåller **välutvecklade** gestaltande beskrivningar och berättargrepp med **komplex** uppbyggnad.